

CÁC BỆNH NHIỄM KÝ SINH TRÙNG LIÊN QUAN ĐẾN GAN
(Kèm theo bài **CÁC BỆNH NHIỄM TRÙNG LIÊN QUAN ĐẾN GAN**)

Bệnh	Vùng dịch tễ	Yếu tố thúc đẩy	Sinh bệnh học	Biểu hiện	Chẩn đoán	Điều trị
Protozoan						
Amebiasis (Entameba histolytica)	Khắp thế giới, đặc biệt Châu Phi, Châu á, Mexico và Nam Mỹ	Vệ sinh kém, lây lan qua đường tình dục	Lan truyền theo đường máu, tổn thương mô, absces	Sốt, đau vùng thượng vị trên P, viêm phúc mạc, hình ảnh cơ hoành P nâng cao	Cysts hiện diện trong phân, huyết thanh học	Metronidazole 750mg t.i.dx5-10 ngày, tiếp theo diloxanide furoate 500mg t.i.d x 10 ngày
Malaria(sốt rét) (P. Falciparum Malaria, Vivax, Ovale)	Châu Phi, Á, Nam Phi	Muỗi cắn	Sinh sản , hủy hoại tế bào gan	Vàng da, gan lách to nhẹ, suy gan hiếm.	Ký sinh trùng trên Phết bệnh phẩm	Chloroquine chỉ dành cho chủng nhạy cảm, quinin+doxycycline hoặc pyrimethamine-sulfadoxine.
Visceral Leishmaniasis(L.donovanii)	Địa trung hải, Trung đông, Châu á, Châu Phi, Trung và Nam mỹ	Suy giảm miễn dịch	Nhiễm trùng các tế bào hệ võng nội mô	Sốt, sụt cân, gan lách to, nhiễm khuẩn thứ phát, sần da	Nhiễm ở gan lách, tuỷ xương	Liposomal amphotericin B, pentavalent Antimonial compound
Toxoplasmosis(T.Gondii)	Khắp thế giới	Nhiễm trùng nội mạc tử cung, suy giảm MD	Viêm gan và hoại tử	sốt, bệnh lý hạch, gan lách to	Huyết thanh học, hiện diện ở mô	Pyrimethamin+ Sulfadiazine x3-4weeks
Nematodes Ascariasis(giun đũa) (A.lumbricoides)	Vùng có khí hậu nhiệt đới	An rau quả bị nhiễm	Au trùng di chuyển đến ở gan, xâm nhập ống mật	Đau bụng, sốt vàng da, nghẽn ống mật	Hiện diện ở Phân	Albendazole 400mgx1; 100mg b.i.dx3days; pyranten pamoate 11mg/kgx3days
Toxocariasis (sán chó)	Khắp thế giới	Tiếp xúc với Chó hoặc mèo	Au trùng di chuyển đến gan	Tăng eosinophil	Thấy ấu trùng Trên sinh thiết Huyết thanh	Albendazole 400mg .i.dx5 days;Mebendazole 100-200mg b.i.dx5days
Hepatic capillariasis (C.hepatica)	Khắp thế giới	Tiếp xúc với Loài gặm nhấm	Au trùng di chuyển Đến gan, có phản ứng viêm do trứng	Viêm gan cấp hoặc Bán cấp, gan to vừa, Thỉnh thoảng lách to,	Thấy ấu trùng Trên sinh thiết Huyết thanh	Albendazole 400mg q.d.x5days;Mebendazole 200mg b.i.d.x20days
Strongyloidiasis	Châu Á, Châu Phi, Nam	Suy giảm miễn dịch	Xâm nhập ấu	Gan to vàng da	Au trùng hiện diện	Ivermectin 200mg/kg

(giun lươn) (<i>S.stercoralis</i>)	Mỹ, Châu A ^u , Mỹ	đặc biệt thể HTLV- kèm với bệnh bạch cầu	trùng Từ ruột non vào gan		ở phân	X1-2days; thiabendazole 25mg/kg b.i.d.x2 days
Trichinosis (<i>T.spiralis</i>)	Vùng có khí hậu ôn đới	An phải thịt tươi hoặc chưa nấu chín	Nhiễm trùng lan tỏa Các cơ quan kể cả gan	Thỉnh thoảng vàng Da, ngứa ống mật	Bệnh sử, sốt, Sinh thiết thấy Au trùng ở cơ, Gan	Corticoids để giảm các TC allergic, Mebendazole 200- 400 Mg t.i.d.x3days; Albendazole 400mg b.i.d. X8-14 days
Trematodes Schistosomiasis (<i>S.mansoni</i> , <i>japonicum</i>)	Châu Á, Châu Phi, Nam Mỹ, Caribe	Tiếp xúc với Nguồn nước tự Nhiên	Đáp ứng xơ hóa ở Vùng TM cửa	Cấp tính: tăng bạch cầu ái toan Mãn tính: gan lách To,	Trứng ở phân, trực tràng hay sinh thiết gan	Praziquantel 40- 60mg/kg X1day; Oxamiquine 15mg/kgx1; Acute toxemia: Praziquantel 75 mg/kg
Fascioliasis (sán lá gan) (<i>F. Hepatica</i>)	Khắp thế giới	Nuôi súc vật hay Cừu	Au trùng di chuyển đến gan	Cấp tính: sốt đau bụng, vàng da, Mãn tính: gan lách to	Trứng ở gan, Giun ở ống mật	Triclabendazole 10mg/kg; Bithionol 30*50mg/kg q.o.dx 10-15 doses
Clonorchiasis, Opisthorchiasis (<i>C.sinensis</i> , <i>O.viverrini</i> , <i>felineus</i>)	ĐNA, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, đông Au	Nhiễm do ăn cá Tươi	Trứng hiện diện trong ống mật	Tăng sinh tắc nghẽn túi mật, sỏi đường mật	Trứng trong phân, giun phát hiện ở đường mật khi làm ERCP	Praziquantel 75 mg/kgx1 day; Albendazole 10mg/kgX7days
Cestodes Echinococcus (<i>E.Granulosus</i> , <i>Multilocularis</i> , <i>vogeli</i>)	Khắp thế giới	Nhiễm từ các loại rau có nhiễm phân chó	Au trùng di chuyển đến gan	Gan to vừa, sốt, tắc nghe ống mật	Huyết thanh học	Phẫu thuật; PAIR procedure; Albendazole 400mg bid x4 weeks